

ŠPILJA VETERNICA

Desetak kilometara od središta Zagreba, na obronku jugozapadnog dijela planine Medvednice nalazi se ulaz u špilju Veternicu. Dobila je ime po tome što ljeti iz njenog otvora puše hladan vjetar, odnosno osjeća se zračna struja uslijed razlike u gustoći vanjskog i špiljskog zraka. Dugačka je 7128 m čime je četvrta po dužini u Hrvatskoj.

Špilja Veternica je turistički uređena špilja u dužini od 380 m, a o njoj se brine Park prirode Medvednica.

POVIJEST

1899. Prvi put je spominje u literaturi geolog Dragutin Gorjanović Kramberger kao interesantnu kršku pojavu.

1905.

Samo ime Veternica prvi put spominje prirodoslovac Drago Hirtz.

1934.

U izlogu redakcije *Jutarnjeg lista* u Masarykovoju ulici u Zagrebu postavljena je velika siga i ispod nje natpis: "**Otkrivena fantastična pećina kraj Zagreba**". Opsežnija speleološka i geološka istraživanja poduzima geolog Josip Poljak. Utvrđuje da je špilju formirao podzemni tok na kontaktu trijaskog dolomita i miocenskog vapnenca. U to vrijeme Veternica je istražena do oko 1400 m dužine.

1951.

Paleontolog Mirko Malez izvodi opsežna paleontološka istraživanja u kvartarnim taložinama ulaznog dijela špilje. Pronađena su 94 životinjska roda i vrste kao i tragovi boravka Špiljskog čovjeka musterijske kulture. Najbrojniji su nalazi kosti špiljskog medvjeda koji je bio plijen paleolitskog lovca.

Tada već Veternicu intenzivno istražuju i speleolozi. No, najveća otkrića započela su tek desetak godina kasnije kada su pronađeni značajniji podzemni prostori i kanali s ušćevanim sigama. Istraživanja su vodili speleolozi planinarskih društava "Velebit", "Zagreb" i "Željezničar", kao i Institut za geološka istraživanja.

1977.

Započelo se s turističkim uređenjem špilje koja je danas tako uređena prvih 380 metara.

U turističkom dijelu špilje nema puno siga, ali su tim interesantniji geološki oblici. Špilja je i bogato paleontološko nalazište iz doba od oko 40000 godina prije Krista. U turističkom dijelu posebno su interesantni Kameni slap, fosili školjaka, Separe, Koncertna dvorana i Kalvarija.

